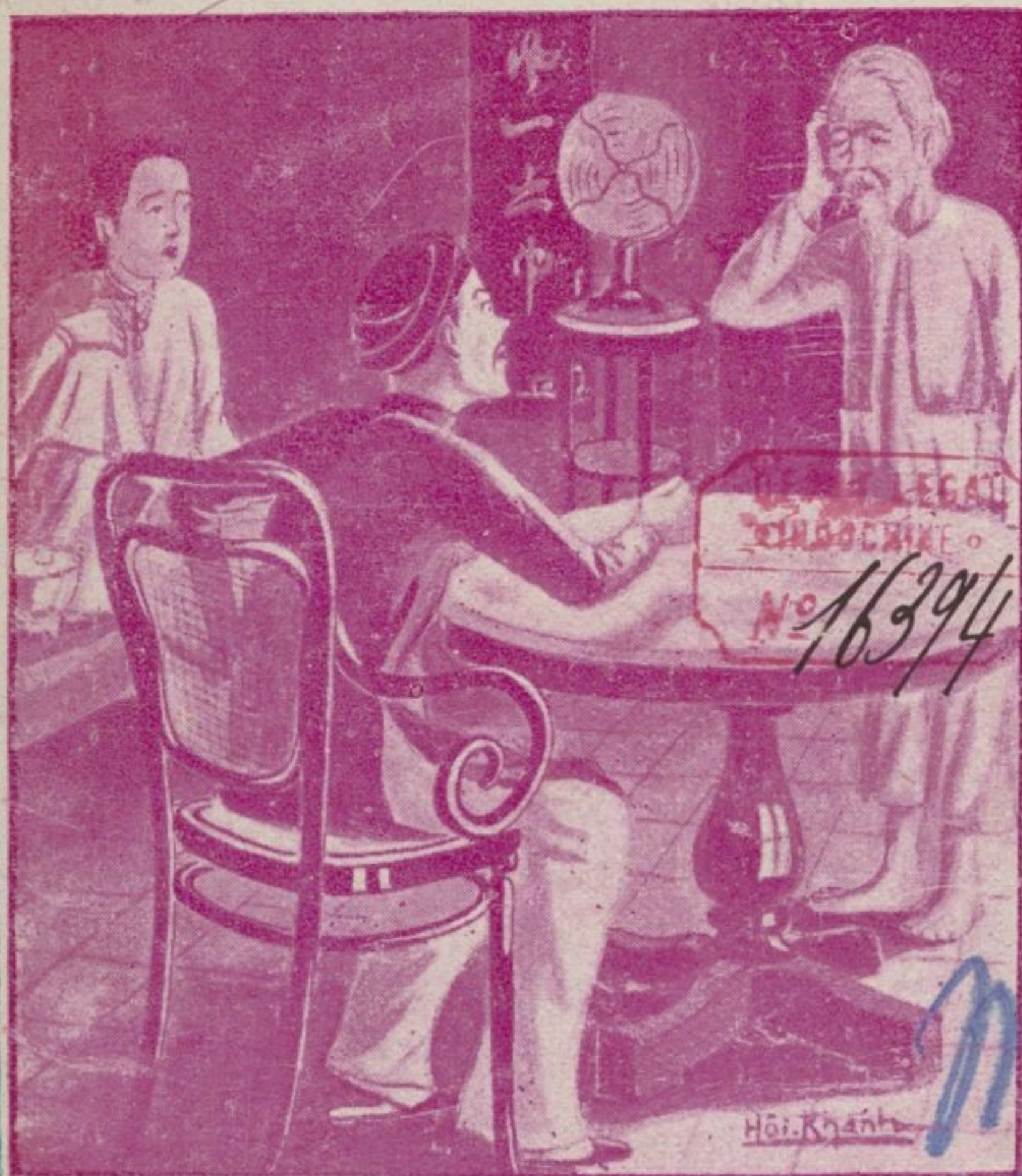

641.2
342
SÂU SẮC TÌNH DÒI

Tín-Đức Thư-Xã xuất bản

1633

TÍN ĐỨC TÙNG THƠ

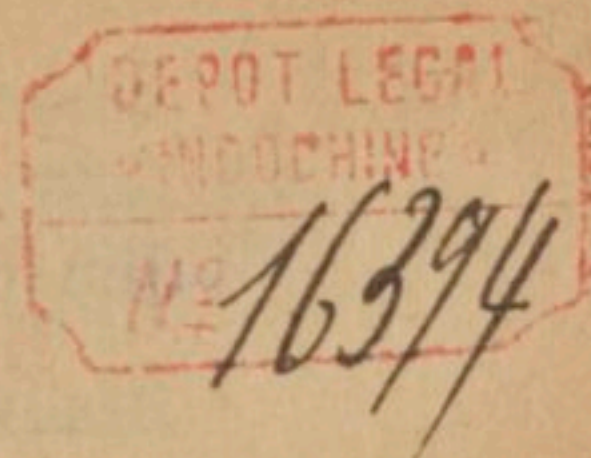
Ông Còmmi	0\$10
Thay đào đôi lý	0.10
Em bé Juliette (3 cuốn)	0.30
Bà sui 10 ngàn	0.10
Cô hai văn minh	0.10
Bộ bài tứ sắc	0.10
Nợ ba sinh	0.10
Vì một chữ tình	0.10
Sợ chỉ hồng	0.10
Duyên hay nợ	0.10
Ông chủ bút	0.10
Con ông cả	0.10
Một bức thơ	0.10
Sóng dập thuyền trôi	0.10
Ông thầy tuồng	0.10
Tôi lắm	0.10

Sách và tiểu-thuyết mới

Nhứt dụng từ hàn	1.00
Sách dạy học nói chữ	0.50
Ngoại khoa thần nghiệm	1.60
Manh-Tử thể chú	1.50

Minh tâm thư giám in giấy trắng
tốt bì dày, dịch nghĩa rất rành chữ nho
in lớn dịch giả Dương-mạnh-Huy. 2.00

SÂU SẮC TÌNH ĐỜI

I

Chủ điền với tá điền

Thầy hội-đồng Đồ-hữu-Ngân, là một tay đại điền chủ ở Cà mau. Nội tỉnh ai ai cũng nhận thầy là giàu sang bậc nhất. Ruộng đất của thầy kể có năm bảy ngàn mẫu, tá điền đôi ba ngàn người. Huê lợi thầy thâu vô mỗi năm có trên năm sáu trăm ngàn gia lúa. Thầy ở nhà lầu rất nguy nga đồ sộ. Trên bờ có xe hơi hừng gió, dưới sông có ca-nốt dạo điều. Thầy tuy nổi tiếng là tay phú hộ, song tánh tình thầy rất là gắt gao, coi tiền quá trượng, chẳng biết thương kẻ nghèo nàn. Thêm vợ thầy là cô ba Sen, tâm tánh in hếch như chồng, kiêu cần một cách, coi bọn tá điền như rơm như rác.

Một hôm, thầy hội - đồng Ngân đang ngồi nói chuyện với vợ, thầy hỏi rằng :

*Phieu
8th Indoch 1633*

— Hôm qua ông hai Minh có chở lúa ruộng đến đong cho mình chưa ?

— Có, mà ổng đong không đủ. Tôi không biết mình có chịu hay không, nên lúa của ông Minh tôi vẫn còn để riêng ra ngoài chưa nhập vào lắm.

Thầy hội-đồng Ngân nghe vợ nói, liền lộ vẻ bất bình. Thầy bèn hỏi lại một cách quạo quọ mà rằng :

— Nó đong được bao nhiêu, còn thiếu lại bao nhiêu ? Đâu mình xách sổ đem lại đây coi.

— Tôi có tính rồi. Phần lúa tá hết hai trăm gia. Tiền ông Minh vay ăn làm mùa hết năm chục đồng. Mỗi đồng bạc đến ngày phải hai gia rưỡi lúa. Tổng cộng hết thấy là ba trăm hai mươi lăm gia, mà hôm qua ông chỉ đong đặng có hai trăm gia mà thôi.

— Thiệt cái quân nó làm vậy, mà biểu tôi chịu sao cho được. Nó muốn tôi vỡ nhà mà đuổi đi lập tức lấy ruộng lại cho kẻ khác làm,

không ể ầm gì mà sợ. Gặt hái rồi không khi nào nó chịu đem đong lúa ruộng, để chuyên vận bán lên lúc mà xài cho đủ thềm, đến chừng đem đong thì hục trước thiếu sau. Có phải là đồ dễ người không? Nó nói mình không dám làm gì đến nó, bắt quá la mắng rồi thôi bỏ qua. Trời ôi! Gặp tao cho bỏ qua, tao bỏ tù rút xương đi, đừng có dùng thói khốn nạn đó với tao. Anh chữ điền nào thì không biết sách vở tuổi bấy chớ, tao đây lâu thông lắm. Bọn bây đừng ăn qua tao. Để, quân bây coi tao nghe.»

Lọ a, Lọ, mày lên tao biểu đây coi...

Tên Lọ là đứa bạn trai của thầy, đang làm công việc nơi lằm lúa, nghe chữ kêu thì lật đật chạy lên rồi chấp tay hỏi rằng:

— Bẩm thầy kêu tôi có việc gì sai bảo?

— Mày bơi xuống qua kéo óc lão già Minh đến đây cho tao.

— Dạ.

— Mày đi cho mau đi, đừng về còn làm việc

khác, chớ đừng lấy cớ hễ sai đi một chút, ở lúc cả ngày thì tao đập nát đầu.

Tên Lọ, cuối đầu làm thỉnh đi ra nhà sau, lo khăn nón rồi bơi xuống qua nhà ông Minh

Đây nói qua, ông hai Minh trên đây, vẫn là một tên tá điền lâu đời của nhà họ Đỗ. Thuở ông còn nhỏ thì vào ở bạn cho cha thầy hội-đồng Ngân là ông cả Sáng. Ông hai Minh, làm tôi cho ông cả Sáng trót có mười năm. Ông cả Sáng thấy tánh tình chơn chất siêng năng của ông Minh thì thương, nên lo cưới vợ cho ông rồi cho ông năm sáu chục công đất mà làm.

Đến khi ông cả Sáng qua đời, thì con ông là thầy hội đồng Ngân mới lấy mấy chục công đất ấy lại, và buộc ông phải làm tá y như kẻ khác. Bây giờ ông Minh chẳng biết nói làm sao, vì hồi ông cả Sáng cho thì chỉ nói miệng tài thôi, chớ có giấy tờ gì đặt làm bằng. Ông bèn là tám hai trăm công đất, mỗi công là một gạ lúa.

Trong hai chục năm trường, nhờ trời phò hộ, nên vợ chồng ông hai Minh làm mùa nào đủ ăn đủ chung mùa nấy, chẳng dư trong bồ mà không thiếu nợ chủ. Ấy cũng là đại phước. Phần nhiều tá điền đều na lưng lớn làm mọi cho chủ ruộng. Tới mùa chẳng có một hột nhỏ râu, bao nhiêu cũng đem đồ tróc vào vựa chủ điền, có khi còn phải thiếu trước hục sau là khác. Tỷ như một anh tá điền mướn năm trăm công đất lúa tá hết năm trăm gia rồi, ấy là kể theo đất xấu. Còn đất tốt, mỗi công cho mướn đến đôi ba gia. Tiền vay hỏi đặng ăn làm mùa, ít nữa là một đồng bạc một công. Mỗi đồng bạc của chủ điền cho ra, thì đến mùa phải ba gia lúa. Gặp năm thuận mùa thì năm trăm công đất trên đây chỉ gặt được vài ngàn gia. Còn gặp phải năm mất mùa, bão lụt lung tung, chuột bọ phá hại, thì có trông gì là gặt hái. Vả chẳng miệt Cà mau là nơi gần cửa biển, thường thường hay bị thủy tai, nên một chục năm mới được một năm thuận mùa. Thử đem cái số lúa vài ngàn gia của tá

điền trâu vô mà trừ với số lúa tá và số bạc vay ăn làm mùa mà đong cho chủ ruộng thì anh tá điền có còn hột nào dính tay đâu? Có phải, chảy gió dầm mưa lo làm giàu cho thiên hạ.

Ông hai Minh, cũng vì cảnh tình trên đây, nên cái nghèo theo bên lưng ông mãi. Trót hai ba chục năm trời, ông chuyên ròng có một cái nghề cày sâu cuốc bẫm mà bây giờ ông thử dòm lại trong bồ coi còn đóng lại hột lúa nào chẳng, hay là bao nhiêu cũng vét sạch đem đong cho chủ ruộng.

Tên Lọ bơi xuống đi đâu đặng ba tiếng đồng hồ thì trở về. Sau lưng có theo một ông già tác độ ngoài năm mươi hình dung trắng kiện, sắc mặt ôn hòa, trên đầu, tóc bạc hoa râm, bịch một cái khăn xéo bằng vải tím trắng. Nơi mép trên, dưới cằm đều có râu mọc nửa đen nửa trắng. Mình mặc một bộ đồ vải đen củ mem, nhiếp sau và trước, và lại phên đóng vàng khè. Ấy là ông hai Minh, khi nghe chủ điền đòi thì lật đật đến liền.

Ông vẫn biết bị đòi là vì số lúa đang thiếu kia chớ chẳng gì lạ.

Ông Minh theo tên Lọ ra nhà sau ngồi chờ, vì lúc ấy vợ chồng thầy hội-đồng Ngân đang mắc dùng cơm trưa.

Kong bữa vợ chồng thầy hội-đồng Ngân mời ra nhà trước. Ông hai Minh bèn đi bọc ngoài sân mà vào. Ông thấy vợ chồng thầy hội-đồng Ngân, chồng ngồi nơi ghế giữa, vợ ngồi nơi bộ ván gỗ bên tả mà ăn trầu. Ông hai Minh liền lột khăn xéo trên đầu xá vợ chồng ông chủ điền, rồi bước vào đứng khoanh tay nơi một góc.

Thầy hội - đồng Ngân, tay đang bưng tô nước kê vào miệng, kể thấy ông Minh vào thì liền để tô nước xuống bàn một cái cộp, sắc mặt giận dữ. Thầy mới phát la lên rằng :

— Ông đem đóng hai trăm gia đó là đủ số rồi phải không ?

— Bẩm thầy, tôi vét hết bên nhà, mà chớ

qua cho thầy. Song vì năm nay mùa màng thất bát, thầy cũng biết. Hai trăm công đất của tôi cấy, phần bị cưa đồng phá hại lớp bị nắng khô, nên lúa bị đến mà thành ra thất.

— E, ông đừng kiểm chuyện mà chữa mình. Ông nói tôi không thấy đồng lúa bó của ông gặt sao? Tôi tin phỏng nội đồng lúa đó đập ra sạch sẽ rồi, không thể mất bốn trăm gia lúa hột.

— Bẩm thầy nói vậy chớ đâu có đến. Lúa bó chất coi nhiều là bị ra tươi, còn lúa hột chẳng có. Mỗi bông chỉ đếm được sáu bảy hột chắc còn bao nhiêu đều lép không.

— Thôi tôi không thềm nghe ông nữa. Lập tức nội ngày mốt ông phải chớ đủ số lúa thiếu đem đong bằng không tôi sẽ bỏ tù cho ông biết mặt. Ông khinh khi tôi lắm mà. Lúa đập rồi, chớ không chịu chớ qua, để bán lúc bán lên mà xài cho phủ phê, rồi đến lúc đem đong thì thiếu sau hột trước.

— Bầm thầy không thương mà nói vậy. Tôi xin thệ có đất trời, chẳng hề bán một gia nào. Đến lúc này tôi còn phải đi mượn gạo mà ăn, trong nhà chẳng còn một hột lúa nhò râu.

— Ông nói ông không bán vậy chớ tiền đâu ông chôn vợ ông.

— Bầm thầy vợ tôi chết, tôi có qua vay bạc thầy mà chôn cất, song thầy nói rằng không có. Thầy biển tôi về bán lúa mà lấy tiền. Tôi có bán hết năm chục gia, ngoài sự ấy tôi không có bán lên bán lúc gia nào cả.

— Thôi tôi không thềm nói cho đông dài, ông phải đem lúa thiếu mà đong cho đủ, bằng không tôi bỏ tù.

— Xin thầy thương tôi mà cho tôi làm giấy thiếu, nhờ ông bà năm tới tôi sẽ trả. Chớ đang lúc này tôi làm sao mà chạy cho ra.

— Tôi không biết, ông làm sao cho đủ số mỗi đem đong đây, bằng không ông đừng trách số.

Ông Minh liệu thế không êm, vì ông vẫn biết tánh tình gắt gao sâu độc của thầy hội-đồng Ngân nên cúi lạy ông chủ điền mà xin rộng lượng.

Ôi! ai trông vào bức tranh bi thảm, một ông già tóc tai bạc trắng, đáng bực là cha, đê đầu xuống đất mà lạy một người tác độ dưới bốn mươi, là thầy hội-đồng Ngân.

Nhưng vậy mà có xúc cảm chi đến ông chủ điền. Thầy hội-đồng Ngân bèn đứng dậy bỏ đi lên lầu mà ngủ.

Ông hai Minh thấy tình đời như vậy thì lắt đầu. Ông tính đến lạy người vợ mà xin giúp lời dùm. Song cũng không làm sao đánh đổ nổi cái dạ sắt định của vợ thầy hội-đồng được. Cô đã không đếm xỉa đến lời năn nỉ của ông hai Minh mà lại còn mấy lời như vậy :

— Cái đó tự ông thầy hội-đồng, chớ tôi có quyền gì mà nói được. Ông hãy về lo đi chớ tôi coi ý thầy hội-đồng không dung đâu.

Cô nói rồi cũng theo chồng lên lầu mà nghĩ trua. Ông hai Minh bây giờ lở khóc lở cười, chết điển trong ruột, ông không biết rồi sau này ông phải ra sao. Nếu thầy hội-đồng Ngân không thương tình bỏ tù ông, thì ông phải bỏ con đại lại cho ai bây giờ. Ông tính ở nán lại, chờ ông chủ điền thức giắt, ông lên lay lục mà năn nỉ một lần nữa coi, nếu bản này nữa không được kết quả thì ông sẽ đánh thức thũ. Ông mới ra phía sau mà nằm nói chuyện với thằng Lọ.

Đến bốn giờ chiều, vợ chồng thầy hội-đồng Ngân mới xuống lầu. Ông Minh mới lên lay một lần thứ nhì song không có kết liễu gì cả, mà còn bị thầy hội-đồng mắng rằng :

— Uả hay cho lão già này nhây giữ không. Ông làm sao kệ ông. Nội ngày mốt phải đem đong tất số. Nếu không y lời thì ông sẽ coi tôi.

Ông Minh biết không thể nói được nên riu riu xuống xuống mà về.

II

Đợ con trừ nợ

Ông hai Minh về đến nhà thì mặt trời đã chen lặn. Ông lại cái cầu tre bắt dựa theo mé ruộng mà rửa cẳng rồi vào nhà. Trước sân, một nàng con gái, quần vo đến bắp vế đang lui cui sù cảm cho heo gà vịt ăn. Nàng ấy chính là con gái của ông hai Minh tên nàng là thị-Hoa. Năm nay thị-Hoa được mười ba tuổi, nhan sắc không làm đến nổi xiêu đình ngã quán, chớ đem mà so sánh với gái vùng ấy thì nàng có bề trội hơn nhiều.

Ông hai Minh vào nhà đi thẳng lại bàn thờ của vợ với tay rút một cây nhan kê vào đèn đốt rồi cắm vào một cái lư bằng sành. Ông mới kêu con mà bõi rằng :

— Hoa a, con dọn cơm cúng cho mẹ con chưa ?

— Dạ, con đã cúng rồi tự hồi chiều.

— Con ăn cơm chưa ?

— Thừa chưa, con chờ cha về đặt ăn luôn thể.

— Thôi vô dọn cơm lên ăn.

Thị-Hoa bèn đuổi heo gà vịt vào chuồng rồi vào nhà lo dọn cơm cho cha ăn.

Chung bữa, thị-Hoa thấy cha có hình buồn bã, nàng bèn hỏi rằng :

— Thừa cha, cha đi qua bến thề nào ? Ông bà (1) có vui lòng mà cho cha làm giấy thiếu, hay là cách nào ?

— Cha lạy lục năn nỉ đến đều mà không được. Thầy hội đồng buộc cha phải đem đong cho đủ số. Bằng một mà không có thì thầy sẽ bỏ tù cha.

Thị-Hoa, nghe nói cha nàng sẽ bị bỏ tù, thì buồn chén cơm mà khóc ngất. Ông hai Minh thấy tình cảnh con thương cha như vậy thì cũng khóc hòa theo con.

Xong bữa cơm tối, Thị - Hoa mới lo sập cửa đốt đèn. Nàng bung rỗ may ra ngồi dưới đất, mà vá áo cho cha. Ông hai Minh

(1) Chỉ vợ chồng thầy hội-dồng Ngân

nằm trên vông gần đó, tay gát lên trán, ít phúc lại thõ ra một cái, tỏ tường sầu cảm. Trí ông tỉnh tới lo lui, không biết phải vay hỏi nơi nào cho có. Chung quanh ông thì ai nấy cũng nghèo như ông. Ông ngó quanh quất trong nhà chẳng có vật chi cho đáng giá, hầu bán mà trả nợ, ông ngó đến bộ ván bằng cây huỳnh và cái bàn thì bằng sao của vợ ông khi còn sanh tiền chèn nhét từ cất từ su mà sắm cho có. Nếu bây giờ ông đem ra bán thì cũng không đủ số trả nợ mà lại tủi lòng vợ ông nơi chín suối.

Thị-Hoa thấy cha cứ thõ ra hoài, thì biết cha mình đang lo rầu. Nàng bèn nói với cha rằng.

— Thừa cha, hơi nào mà cha rầu buồn. Mai này con kêu khách trú đến bán phứt con heo đi cho rồi. Cha lấy tiền ấy mà trả lần, con tưởng khi cũng được.

Ông hai Minh nghe con nói như vậy thì càng đau lòng hơn nữa, vì ông vẫn nhớ

con heo kia không phải tự tiền ông mua, mà là của bà ngoại Thị-Hoa cho cháu, nuôi nấng đặng lớn lên bán lấy tiền sắm y phục. Ông nhớ đến mấy lúc Thị-Hoa lội xuống ruộng mà nhổ bông súng đem về cho heo ăn, thì ông không nỡ lòng nào bắt lán của con cho đánh.

Trời một ngày một khuya, Thị-Hoa vá xong áo cho cha rồi mới lo tắt đèn đi ngủ. Đêm ấy ông hai Minh tỉnh thoi nát trí mà cũng đánh bó tay. Có khi ông muốn trốn sang điền khác mà ở, song ông nghĩ đời bây giờ không ai là tốt.

Sáng ra ông hai Minh mới kêu người đến bán ván, bàn thờ và con heo được một số bạc là ba mươi tám đồng.

Thương hại cho ông hai Minh biết của hồi sắm thì mất tiền đến chừng hữu sự phải bị kẻ mua vẹo miệng vẹo mồm nghe mà phát ghét. Con heo nuôi là chằm niên, ngày nay ông phải buộc lòng đổi lấy số tiền mười hai đồng bạc.

Ông hai Minh khóc thối nước nỡ. Ông thấy họ đến nhắt bộ ván thì khóc bộ ván, ghế thờ khóc theo ghế thờ, mà nhứt là ông thấy chú chệt bắt con heo, làm cho ông đau đớn vô cùng, vì ông biết không phải của ông mà là của con ông ra công cực khổ nuôi nấng.

Sáng bữa sau, ông hai Minh ôm số bạc ba mươi tám đồng qua nhà vợ chồng thầy hội Ngân xin trả đỡ, còn số mười hai đồng thì cho ông làm giấy thiếu.

Than ôi ! Còn người lòng sắt dạ đá, nỡ nào nhân tâm đến thế. Thầy hội-đồng Ngân chẳng những không chịu mà còn buộc ông hai Minh lo chạy cho có mà đem qua.

Phen này ông hai Minh vô phương khả đảo. Ông chỉ khóc mà thôi. Thị-Hoa thấy cha lo buồn thì nàng biết việc còn chưa xong. Nàng bèn an ủi cha mà rằng :

— Thừa cha còn xin cha đừng lo rầu gì cả. Còn có một kế là êm. Vả chẳng tháng này khô ráo, cha không phải mất công cấy,

công cày gì. Thôi cha đem con qua bên mà cho con ở đó đặng trừ tiền.

Ông hai Minh nghe con nói thì đau đớn vô cùng vì ông tuy nghèo mặt dầu chớ có chút con, nỡ nào đem cho đi ở đợ, nhưng lúc biến ông phải quyền đó thôi. Ông mới dẫn thị-Hoa đến nói với vợ chồng thầy hội-đồng Ngân mà cho ở. Vợ chồng thầy hội-đồng bằng lòng ngay. Từ đây Thị-Hoa vẫn là tôi tớ trong nhà thầy hội-đồng vậy.

III

Thỏa điều tình dục.

Thị - Hoa vào phe tôi mọi trong nhà vợ chồng thầy hội-đồng Ngân gần trót tháng trời thì được vừa ý chủ luôn. Cô chủ thấy nàng ốm yếu không thể làm công việc nặng nề nên cắt phần cho nàng giữ em. Cô lại sắm y phục lành lẽ cho nữa, vì cô thương nàng tánh tình thật thà siêng năng, lễ nghi khuôn phép, ăn nói diệu dàng, con nhà giàu ít ai bì kịp.

Cô hội-đồng thương Thị-Hoa vì cách ăn thối ở vì tánh tình, còn thầy hội-đồng thì khác hẳn. Thầy thương Thị-Hoa là tại nàng có chút sắc lịch. Vả lại thầy là một tay háo sắc có danh. Tiền bạc của thầy để mua trận cười của mấy ả buôn hương là được, chớ không hề khi nào thầy bố thí cho ai xu nhỏ.

Bởi vậy nên cái sắc cái duyên của Thị-Hoa làm cho tê tái lòng thầy. Thường bữa thầy ưa giả ý nựng niệu con mà tức là thầy thừa dịp rờ má rờ tay Thị-Hoa vậy. Một hôm vợ thầy đi khỏi, thầy mới kêu Thị-Hoa bảo bồng em đem lên cho thầy. Thị-Hoa vừa bồng em lên nhà trên bị thầy ôm vào lòng mà hung lia hung lịa, làm cho Thị-Hoa chưng hửng tưởng rằng chủ mình đã điên.

Khổ cho Thị-Hoa, con nít mới mười hai mười ba tuổi đầu, có biết việc hôn nhân tình tự là gì, nêo nàng xem những việc trái của thầy hội-đồng làm hình như không nghĩa lý. Bởi nàng khờ dại quá nên sau này mạng nàng quá ra vắn dỗi.

Một đêm kia, vào độ canh ba, nội nhà thầy hội-đồng Ngân, từ chủ nhà đến tôi tớ, ai ai cũng đang ngon giấc. Duy có một mình thầy hội-đồng, đêm nay sao trăn-trọc canh gà chừng đó mà chưa toan yên giấc. Thầy nằm lẳng qua lộn lại dường như hữu sự tính toan, rồi lồm cồm ngồi dậy, lần lại thang lầu mà xuống đất. Trong nhà đèn tắt tối đen mà thầy hội-đồng Ngân không ngợ bước. Thầy thẳng đến nhà sau lần mò đến chỗ Thị - Hoa ngủ. Tay thầy vừa đụng nhăm Thị-Hoa, làm cho nàng, đang trộm chiếu mà ngủ coi ngon lành, bỗng phải giật mình lồm cồm ngồi dậy. Ngực nàng đang nháy nghe thịch thịch, tay chun rung rẩy, nàng ngỡ rằng ma, vì nàng chỉ thấy bóng đen thui đang ngồi gần nàng. Nàng bèn bậm gan đánh tiếng hỏi rằng : « Ai đây ? Ai làm gì ngồi đây ? » Nàng vừa nói vừa tuộc xuống ván, song bị tay thầy hội-đồng níu lại mà hăm dọa rằng : « Tao chớ ai. Mày hãy lặn thình thì khá, bằng la lên tao sẽ giết hết cha con mày. » Thị-Hoa nghe lời nói thì biết tiếng chủ mình, lại sợ vì mấy lời hăm dọa

trên đây, nên phải làm thỉnh nằm trở lại ván
đắp chiếu kin mịch. Lúc này thân thể thầy
hội-đồng Ngân lấy làm thơ thới vô cùng
dường như đã lọt vào nơi phước địa. Con
quĩ dâm dục càng hối hả thầy thêm mãi khó
cho thầy dặng lòng tà. Thầy bèn ra tay mở
khóa động đào . . .

Thương thay một đóa trà mi, con ong đã
mở đàn đi lối về.

Thảm thương cho phận mỏng mảnh cánh
chuồn, liễu yếu đào thơ của Thị-Hoa, hết sức
vây vùng song rớt rồi cũng phải để cho
phường vô tâm kia làm đều ô danh xử tiết.

Sáng hôm sau Thị-Hoa phát lên nóng lạnh,
vì bị nạng còn con nít đâu có sức như người
lớn. Nàng ngồi đâu khóc đó. Thét rồi nàng
trốn vợ chồng thầy hội-đồng mà về bên cha
nàng. Ông hai Minh thấy con về sắc mặt
buồn xo hình như đau ốm. Ông mới
hang hỏi, song Thị - Hoa cứ dối rằng
cảm mạo sơ sài. Nàng chẳng dám nói thật
là vì nàng sợ cha nàng nóng lòng con bắt

đem về, thì chừng ấy vợ chồng thầy hội-đồng Ngân làm nhiều đều khó cho cha nàng. Trí nàng non nớt sợ đại như vậy, nàng đâu có rõ luật hình nghiêm phạt những đứa cường dâm nặng nề là dường nào ?

Thị-Hoa trốn về nhà chưa đầy ngày thì chiều lại thấy thằng Lọ lót tốt bơi xuống qua nhà ông hai Minh nói rằng cô hội-đồng rầy rạt om sòm về vụ thị-Hoa trốn. Còn phần ông hai Minh muốn bắt con về thì lập tức phải đem bạc qua mà thôi, bằng không cô sẽ bỏ tù hết cả cha con.

Thị-Hoa, biết thế không xong, sợ có điều xảy ra cho cha già nên sáng ra nàng gắp gượng trở qua mà ở lại cho vợ chồng thầy hội-đồng. Cô hội-đồng rầy la thị-Hoa đôi đều rồi cũng nguôi ngoai. Thị-Hoa bình trót tháng trường mới mạnh, hình vóc xanh như con người mất sức. Lúc này nàng thấy mặt thầy hội-đồng như thấy cọp, nàng sợ thối thất thanh, chẳng hề khi nào nàng dám đưa vật gì cho thầy...

IV

Lòng dạ đòn bà

Cách một tháng trường như vậy, thầy hội-đồng Ngân tưởng đâu việc nhơ nhớp của thầy làm không ai hay rõ. Thầy không dè dèm hôm ấy việc kín của thầy có người thấu đáo. Người ấy chín là chị tư bếp vì đêm ấy chỉ ngủ chung một ván với thị-Hoa, chỉ thấy đều tình tẻ song không dám hó hé. Vài ngày sau chị bếp mới đem việc ấy mà tỏ thẻ với cô hội-đồng, song cũng nói hơi mi mi ở ngoài chớ chẳng dám chỉ danh. Cô hội-đồng nghe qua thì nửa nghi cho chồng nửa ngờ cho thị-Hoa có mèo. Nhưng phần nghi cho chồng vẫn nhiều hơn, vì cô thường rõ cái tánh háo sắc của chồng. Từ đây cô vẫn dè dặt rình bắt được tại trận mới nghe.

Lời tục người ta thường nói : « Hễ ăn quen thì mắt bầy. » Thầy hội-đồng Ngân cứ quen theo thói cũ. Một hôm thầy cũng lên vợ mà xuống lầu đến chỗ Thị-Hoa ngủ mà làm đều quái gỡ, nhưng ruồi cho vợ thầy bắt đặt.

Gớm thay lòng dạ đờn bà, cô hội - đồng không dè lỗi ấy do tại thầy hội-dồng làm ra, mà cô lại đem lòng oán chạ Thị - Hoa. Cô tưởng Thị-Hoa là gái như ai thấy chồng cô giàu có mà quên gió rũ trắng hầu chia sớt tình thương của cô, dặng có dục lợi. Chớ cô không rõ Thị-Hoa còn đang thơ ấu chưa hiểu đến việc ái tình là gì, có đâu đến sự mưu mô như thế. Bởi cô hội-dồng lắm nghi như vậy mà thường ngày cô hành hạ Thị-Hoa luôn. Cô không cho Thị-Hoa coi em nữa mà lại bắt theo chăn heo gà vịt. Ban ngày Thị-Hoa phải lội xuống bưng sâu mà hót bèo cho vịt ăn. Trưa lại phải xắt chuối cây đem băm lộn với cám mà sù cho heo ăn. Tối lại Thị-Hoa phải cầm chày mà giã gạo cùng sắp bạn trai đến chín mười giờ tối mới dặng đi cơm nước. Đến bữa ăn mà Thị-Hoa cũng không yên bữa. Gặp cô hội - đồng thì chưởi rủa tung bưng, rầy việc này la việc nọ làm cho Thị-Hoa nhứt nhúa cả mình. Hồi trước cô hội - đồng thương Thị - Hoa bao nhiêu thì ngày nay càng ghét bấy nhiêu. Cô

đối đãi với Thị-Hoa một cách rất nên tảng nhân. Cô dùng roi giọt mà đánh đập Thị-Hoa làm cho nàng bây giờ rất nên đau ốm. Cái vẻ tốt tươi của Thị - Hoa ngày xưa bao nhiêu thì lúc này càng xấu xa bao nhiêu.

Thương thay cho phận Thị-Hoa, gặp phải phường họ Mã hành hạ đến đều, song biết đâu câu hồng nhan bạc mạng, mà khiến cho nàng phải chịu kiếp truân chuyên.

Thị-Hoa bị nhiều đều khổ não, mà nàng vẫn an lòng và vui lòng luôn, vì nàng được thấy cha nàng khỏi đều tù rạt. Phận nàng làm trước lo đèn ớn sanh thành, dầu cho phải nát thân nàng cũng cam chịu. Tại vậy mà Thị-Hoa chẳng hề khi nào tỏ vẻ cùng cha đều gì cả, thành thử ông hai Minh có rõ lỗi nào. Ông tưởng cho con vui lòng mà ở, chớ không dè con bị nhiều nỗi đắng cay.

Cô hội-đồng Ngân hành hạ Thị - Hoa đến

đều mà cũng chưa vừa lòng, cô còn có ý giết cho chết mà bỏ ghét. Gớm thay cho lòng nham hiểm của một người đờn bà.

Một hôm chị tư bếp bị đau mắt nên xin nghỉ vài ngày, cô hội-đồng mới kêu Thị-Hoa lên coi phụ sự nấu ăn với cô. Cô biểu Thị-Hoa coi nhúm lửa. Thị-Hoa lật đật làm liền chẳng hề chậm trễ, vậy mà còn bị chườm rửa om sòm. Nàng tánh ý trẻ con, hề nghe ai la rầy thì sợ hoãn rung rầy, không biết làm sao mà nhúm bếp lửa cho mau được, phần bị củi trâm còn tươi nên lửa bắt rất lâu. Nàng bèn dùng dầu lửa đựng trong một cái đèn chong treo trên mé vách mà chế vào. Cô hội-đồng ngó thấy như vậy thì sự giận canh hông, lại ý cô sẵn ghét muốn giết thát Thị-Hoa thì lòng cô mới yên được. Bởi ba xôi nhồi chung một chỗ, nên cô hội-đồng chẳng biết đều thiện ác, chụp lấy cái đèn vụt đại

vào đầu Thị - Hoa làm cho đầu cổ quần áo của nàng dính đầy dầu lửa. Lửa trong bếp cháy nghe phừng phực, bắt lấy hơi dầu mà cháy lan qua mình Thị-Hoa. Cả mình Thị-Hoa đều bị ngọn lửa vô tình kia thiêu đốt. Nàng chạy kêu la in ỏi, song chẳng một ai. Nàng lảo chúi xuống đất mà chịu trận.

Còn con đàn bà lòng lang dạ thú kia, thấy vậy thì chẳng chút thương lại còn cho rằng đáng kiếp.

Thầy hội-đồng đang ở nhà trên nghe la vãn vãn « chết tôi » thì lật đật ra xem, thì đã thấy Thị-Hoa mình mẩy nám đen hồn người đã xa chơi cõi ngoại. Ông thấy việc đã hối ôi, chớ có sự tát tẽ ra rồi biết làm sau mà lo tính.

Việc bằng trời bằng đất, mà vợ chồng thầy hội-đồng Ngân còn muốn yêm ản thi hài của thị-Hoa, đặt làm cho biệt tích.

V

Trước mặt luật hình

Nhưng than ôi ! Trời cao có mắt, khiến cho có người rõ thấu tri cơ đến mách cùng san-dâm quận Cà mau đến nắm chớp vợ chồng đưa hung phạm mà đệ về giam nơi bót. Xét kiểm tử thi thì thấy ử dẫu nơi gốc chuối sau vườn. Quan thầy khán nghiệm xong xuôi rồi mới cho đòi ông hai Minh giao xác cho ông lo bề chôn cất.

Ông hai Minh nghe tin bất lành thì hồn bất phụ thể, ngất cả người. Giây phút rồi ông mới tỉnh lại kể lẽ khốc than chi xiết. Ông thương thị-Hoa vô ngần, khốc cho đến đổi máu theo nước mắt. Rồi ông phải lo vay hỏi tiền bạc mà tổng táng con.

Vợ chồng thầy hội-đồng Ngân vừa bị còng dẫn về bót, thì dư luận dân chúng ở tại

Càmau dùng dùng nổi dậy. Phần đông thì ai ai cũng cho rằng đáng. Cò quận Càmau bèn làm phúc bẩm mà giải nội vụ qua tòa án Cànthơ mà nhờ quan Biện-lý lấy án kết.

Ban đầu hai gả đầu trâu mặt ngựa kia chối dài là thị-Hoa bị rủ ro chớ chẳng phải do con đờn bà vô tâm nọ làm đều độc hiểm. Quan Biện-lý bèn giao vụ ấy về quan thanh-tra mật thám mở đảng tra vấn. Nhờ mấy tay trình thám lâu rành Annam kẹp khảo mà chẳng đầy ngày bọn kia chịu đau không nổi rồi phải khai ngay. Chẳng những là vụ giết thị-Hoa mà thôi, lại còn lòi thêm hai vụ nữa là thầy hội-đồng Ngân đánh chết một tên bạn chèo ghe thả theo giòng sông, còn cô hội-đồng vì nghi gian cho đưa ở ăn cắp bạc tiền đánh đập cho đến lợt tròng con mắt. Hai vụ này sở dĩ chẳng lộ cơ mưu là vì tiên cáo bị đồng bạc trắng của vợ chồng thầy hội-đồng nhét vào miệng mà phải á khẩu.

Ôi ! Đa kim ngân phá luật lệ là sự làm vậy.

Lấy cung chiêu của hai tên tội nhờn kia xong xuôi, quan thanh tra mật thám mới giải nội vụ trở về hầu quan Biện - Lý và chờ phiên tòa đại hình tới sẽ đem ra kết tội.

Vợ chồng thầy đại phú kia bị giam trót hai tháng trời trong khám. Bề cực khổ ăn nếm đủ đều.

Lụi hụi gấp kỳ tòa đại hình mở cửa. Quan Biện-ly liền đệ hồ sơ của vợ chồng thầy hội-đồng Ngân mà xin tòa lấy câu công bằng rằng loài khốn nạn.

Bên bị cáo có mướn thầy kiện đôi ba người, song cũng không làm chi nổi với sự vô tư của hình luật.

Bữa ấy trát cũng có đôi ông hai Minh đến hầu. Tòa hỏi ông còn muốn kêu nại đều chi thì tòa xét cho. Ông bèn buộc vợ chồng

hội-đồng Ngân phải cấp dưỡng nuôi ông vì sau này ông chỉ nhờ có Thị-Hoa là con thôi. Tòa bèn y lời buộc vợ chồng hội-đồng Ngân phải để hai trăm công đất cho ông mường đến mường phần và phải chịu cho ông tiền xây mồ đắp mả cho Thị-Hoa.

Tòa vào phòng nghị án kể năm phúc sau trở ra thì tuyên án như vậy :

Đỗ-hữu-Ngân 20 năm khổ sai

Võ-thị-Sen 15 năm khổ sai.

Liền đó lính tráng áp lại kéo xئن vợ chồng thầy hội-đồng Ngân đem giam vào ngục chờ kỳ tàu chở đi Côn-nôn mà đền bồi tội lỗi.

Viết tại Giadinh le 15 Juillet 1931.

IN TẠI NHÀ IN
TIN-DUC THU-XA
37-38, Rue Sabourain--:-- Saigon

TÍN ĐỨC TÙNG THƠ

Ông Còmmi	0\$10
Thay đào đổi lý	0.10
Em bé Juliette (3 cuốn)	0.30
Bà sui 10 ngàn	0.10
Cô hai văn minh	0.10
Bộ bài tứ sắc	0.10
Nợ ba sinh	0.10
Vì một chữ tình	0.10
Sợ chỉ hồng	0.10
Duyên hay nợ	0.10
Ông chủ bút	0.10
Con ông cả	0.10
Một bức thơ	0.10
Sóng dập thuyền trôi	0.10
Ông thầy tuồng	0.10
Tôi lắm	0.10
Đền ơn tri ngộ —	0.10
Sách và tiểu-thuyết mới	
Nhứt dụng từ hàn	1.00
Sách dạy học nói chữ	0.50
Ngoại khoa thần nghiệm	1.60
Manh-Tử thể chú	1.50
Minh tâm bửu giám in giấy trắng	
tốt biả dày, dịch nghĩa rất rành chữ nho	
in lớn dịch giả Dương-mạnh-Huy.	2.00

Thơ tin

Có nhiều vị ở xa viết thơ hỏi bộ Tiểu-thuyết « **Em bé Juliette** » là truyện tây hay truyện ta, không tiện bề trả lời từng người, nên xin có ít lời bày tỏ ra đây để quý độc-giả đều biết :

Giữa xã-hội còn nhiều người ưa lạ này, mình là Annam, da vàng, mũi sẹp, Annam đặc, chưa được hân hạnh làm dân tây, mà lại ưa đặt **tên Tây**, nói thực ra bề ngoài, ai cũng biểu là **Tây**, mà trong óc chưa chút chi **Tây**, vì thế mà Tác-giả lấy tên tây đặt tên Tiểu-thuyết Annam, chớ có phải dịch Tiểu-thuyết tây đâu, xin quý ngài lượng hiểu cho. Sự tích ly kỳ, lắm đoạn làm cho ta châu mày nghiền răng, cũng có đoạn làm cho ta thương tâm đến cái cảnh « Bầy nổi ba chìm ».

TÍN-ĐỨC THƯ-XÃ.

CÁO BẠCH

Bộ TÍN ĐỨC TÙNG THƠ ra đời tuy được nhiều độc-giả hoan nghinh, song cũng còn nhiều quý vị yêu nó mà muốn cho có hình để giúp vui trong khi đọc truyện. Nay bản - xã lại ra thêm những tiểu-thuyết có hình để hiển quý-vị đọc trong khi giờ dư. Những sách nào có đề tên TÍN-ĐỨC THU-XÃ **xuất bản** đều là những sách của bản-xã đã lựa, trước giúp vui cho độc-giả, sau bảo tồn phong-hóa.

Quý-vị đã đóng 5\$00 trước thì nay những sách có hình ra cũng tính theo giá Tín-Đức Tùng-Thơ như cũ.

Kính cáo

TÍN-ĐỨC THU-XÃ

SÁCH DẠY HỌC NÓI CHỮ hết đã lâu, nay mới in lại lần thứ nhì, là của **ĐẶNG-LỄ-NGHI** soạn mà các ngài đã công nhận bấy lâu nay ; các ngài có mua xin chớ lẫn với sách khác ; ở xa xin gởi lại 0\$ 50 cò, sách sẽ gởi tới nhà.

Bán sỉ và bán lẻ tại : TÍN-ĐỨC THU - XÃ.

SÂU SẮC TÌNH ĐỜI

(TÁC-GIẢ : TRẠCH-KỲ)

Giá : 0\$20

Đã cho lấy chữ hồng nhan,
Làm cho, cho hại, cho tàn, cho cân !
Đó là hai câu rút trong cuốn tiểu thuyết :

PHẬN BẠC MÁ ĐÀO

ít ngày nữa sẽ xuất bản.

CARTE PRIME

Bắt đầu từ 1er Novembre 1931 trở đi ngài nào mua sách học hay đồ học trò lần đầu 10\$. bôn - xã sẽ tặng 1 carte-prime sau này mua ít nhiều chi cũng được trừ huê hồng.

TÍN - ĐỨC THƯ - XÃ

Imp Tin Duc Thu Xa 37 rue Sabourain Saigon.